

samouki likovni umjetnici iz sr srbije

samouki likovni umjetnici iz sr srbije

povijesni muzej hrvatske
zagreb, matoševa 9

16-25. XII 1977.
10-17 sati

6442
069

10

izložba je ostvarena u suradnji s
galerijom samoukih likovnih umjetnika, svetozarevo
društvom naivnih likovnih umjetnika hrvatske

Organizovanje u Zagrebu izložbe slika i skulptura samoukih likovnih umetnika koji žive u SR Srbiji usledilo je kao rezultat višegodišnje saradnje Galerije samoukih likovnih umetnika iz Svetozareva i Društva naivnih likovnih umjetnika Hrvatske iz Zagreba. Pripremajući ovu izložbu, odnosno prvi zajednički nastup samouka Srbije u Zagrebu, Galerija se odlučila za izbor jednog dela najznačajnijih ekspozicija iz svoje zbirke, što na izvestan način predstavlja, u manjem obimu, i retrospektivu samouke umetnosti u ovoj Republici. Na taj će način likovna publika Zagreba, kojoj je samo delimično poznat rad samouka u Srbiji, imati prilike da upozna rad ovih umetnika preko njihovih najvrednijih dela. Vrednosti koje su tokom njihovog rada nastale, ne samo da su uvršćene među najznačajnije u okviru stvaralaštva savremene samouke jugoslovenske umetnosti uopšte, već su postale poznate i priznate i u svetu.

Savremena samouka umetnost u Srbiji javlja se u periodu između dva rata, određenije tridesetih godina našeg veka. Njena pojava vezana je za početak slikarskog rada samoukog slikara iz sela Oparića Janka Brašića. Paralelno sa pionirima hrvatskog samoukog slikarstva, Brašić slika u svom selu, ne znajući uopšte za njihovu značajnu delatnost. Potpuno samonikla pojava, danas sa sasvim zaokruženim slikarskim opusom, Brašić će na ovom području dosta dugo ostati usamljen. Tek u godinama posle rata, u sasvim novim socijalnim uslovima, u Opariću i njemu susednim selima ponikla je grupa novih mlađih slikara. Za razliku od ostalih ovakvih pojava u zemlji, slikare iz Oparića odlikuju naglašena individualnost i lična svojstva koja su pridonela da, za više od dvadeset godina rada, njihova ostvarenja poprime raznovrsna obeležja koja u celokupnom radu pojedinaca idu od naivno realnog do imaginarnog i fantastičnog, kakve su slike Milosava Jovanovića. Ukoliko bismo hteli da ovim slikarima tražimo međusobne srodnosti, onda ih nećemo naći u formalnom obeležju i zajedničkim stilskim odlikama. Nasuprot tome, ovde su pre u pitanju srodnosti uslovljene duhovnim nasleđem područja. U godinama posle rata, osim u Opariću, počinju da se javljaju samouci i u drugim krajevima Srbije. Oni sa sobom donose nova viđenja i interpretaciju sveta. Podstaknuti delovanjem Galerije, u samom Svetozarevu

i okolini poniklo je više samoukih slikara, među kojima se prvi sa optimističkim gledanjem na svet i minijaturnim stilom javlja Milan Rašić a zatim ga slede Slobodan Živanović, Branko Dinić, Dobrosav Milojević i drugi. U ovom periodu i u ostalim mestima Srbije pojavljuju se nezavisno jedni od drugih Dušan Jevtović, slikar kolektivnih scena iz života sela, Stepa Sirković, Ljubinko Kamatović, Čeda Spasić i drugi.

U pojavi i razvoju samouke umetnosti u SR Srbiji, ubrzo posle pojave u Opariću i potpuno nezavisno od nje, javljaju se slikari seljaci u Kovačici. Još uoči rata ovde počinju da slikaju Martin Paluška, Jan Sokol i Mihal Bireš. U godinama posle rata pridružuju im se Martin Jonaš, Jan Knjazovic, Jan i Ondrej Veñarski i drugi, da bi već 1952. prvi put nastupili kolektivno. Na formiranje izraza slikara iz Kovačice nije imalo uticaja nasleđe vojvođanskog slikarstva XIX veka, pa niti savremena stremljenja umetnosti bliskog velikog gradskog centra. Živeći u okviru svog etnički izdvojenog kruga, Slovaci, koji su se krajem XVIII i početkom XIX veka naselili u Kovačici, produžili su njegovanje svog narodnog folklora i narodne umetnosti kao kolektivnog vida narodnog likovnog izražavanja. Stoga, ni savremena pojava slikara Slovaka sa naglašenom folklornom notom nije slučajna pojava. Psihološki se to da objasniti potrebom ove etničke grupe da, zaokupljena čuvanjem svojih narodnih tradicija, potencira taj pečat na svojim platnima. Činjenica je da su slikari iz Kovačice, u kontaktu sa prirodom i životom, došli do sopstvenog neposrednog pogleda na svet i odgovarajućeg prenošenja tog sveta na svoje slike. Oni su pronašli likovni postupak i došli do originalnog izraza grupe, u okviru koje su zadržali svoja individualna svojstva i autentičnost.

Nedaleko od Kovačice nalazi se selo Uzdin, naseljeno rumunskim življem. Jedinstveno je po grupi žena seljanki koje su pre petnaestak godina počele da se bave slikanjem. U samom Uzdinu tradicija narodne umetnosti, posebno tkanine i veza, još je uvek živa. Ovo ukazuje na neposrednu vezu u formiranju bitnih zajedničkih karakteristika izraza ovih slikarki. Ovaj uticaj je očigledan kako u upo-

trebi živopisnog rumunskog nacionalnog kolorita tako i u dvodimenzionalnosti slike koja asocira na vez, čije pojedine partije inače često uslikavaju u njenu celinu. Među uzdinskim slikarkama prva je počela da slika Anuica Maran a zatim je slede Marija Balan, Florica Chet, Florica Puia, Marioara Motojescu, Sofia Doclean i druge.

Kao i u ostalim delovima zemlje, samouka umetnost i u Srbiji je ponikla na selu i do danas je najvećim delom ostala za njega vezana, bilo da proizilazi iz neposrednih dodira sa životom sela onih samouka koji u njemu i dalje žive ili je plod sećanja autora koji su ga, u opštoj migraciji u grad, napustili. Slikaju ga viđeno izbliza, realno, lepo ili ružno, rustičnim rukopisom, ili svoja sećanja kazuju na način ulepšan, lirski obogaćen, pretvarajući život u bajku. Sasvim retko idu u svet imaginacije i fantastike. Pored brojnih seoskih samoukih slikara, javljaju se i samouci koji su čitavim svojim životom i radom vezani za gradsku sredinu. Oni u celini obogaćuju stvaranje samouka unoseći nove koncepcije u poimanju i transponovanju sveta. Njihov pogled nije okrenut spoljnjem svetu a ostvarenja im imaju obeležje imaginarnog. Tako je svet nestvarnih arhitektura Emerika Feješa, koji je samo u povodu vezan sa realnim svetom, plod njegove prebogate mašte. Za razliku od njega, introvertirana ličnost Save Sekulića nalazi svoj svet isključivo u sebi, spajajući imaginaciju sa nadrealnim.

Dok se slikarstvo samoukih u Srbiji javlja tridesetih godina našeg veka, vajarstvo samoukih javlja se gotovo trideset godina kasnije. Bez obzira na kasniju pojavu, ova skulptura, koja se pojavila gotovo odmah u svojoj punoj zrelosti, postigla je rezultate koji je uvode u red vrhunskih ostvarenja ove umetnosti u svetu. Skulptura samoukih ponikla na selu, nema ničeg zajedničkog sa skulpturom ostalih samouka u zemlji, čiji je pristup naturalistički. Nasuprot njoj, ona unosi u stvaralaštvo naših samouka novo obeležje fantastičnog i imaginarnog, koje nije ostalo bez uticaja na dalje pojave i stvaranja jugoslovenskih naivnih skulptora, pa čak i slikara. Prva i do sada najznačajnija pojava u našem samoukom vajarstvu je Bogosav Živković, posle koga se javljaju Milan Stanislavljević, Dragutin Aleksić i drugi.

U stvaralačkoj klimi koja je usledila pedesetih i šezdesetih godina našeg veka, kao i blagodareći sve većem interesu i razumevanju društva za stvaranje samoukih, dolazi u našoj zemlji do osnivanja stručnih ustanova koje se isključivo bave stvaranjem samouka. Među prvim je 1960. osnovana Galerija samoukih likovnih umetnika u Svetozarevu. Njeno osnivanje u samom Svetozarevu uslovio je rad grupe slikara u Opariću i selima oko Svetozareva. Uloga i značaj Galerije od samog osnivanja su višestruki u odnosu na rad samouka u celoj Srbiji, kako po pitanju sakupljanja dela i okupljanja autora, tako i afirmacije ove umetnosti i daljeg podsticanja i usmeravanja u radu samouka. Kao prva i do sada jedina ustanova ovakve vrste u Srbiji, Galerija je odmah počela sa kolekcioniranjem dela samouka, stvarajući tako specijalizovani muzej samouke umetnosti koji danas broji preko osam stotina ekspozicija. Ovaj fundus predstavlja zaokruženu celinu dosadanjeg rada samouka u Srbiji nastalog od 1935. do danas. Osnovana u periodu kreativnog rada ali najvećim delom i anonimnosti samouka u Srbiji, Galerija je pored kolekcioniranja dela i okupljanja samouka, stavila sebi u zadatak afirmaciju samouke umetnosti Srbije. Nju je ostvarila putem velikog broja izložbi kod nas i u svetu, značajnim učesćima na raznim međunarodnim izložbama, kao i kroz svoju publicističku delatnost. U svom radu Galerija se nije ograničila samo na samouku umetnost Srbije. Ona je stvorila zbirku čije jezgro sačinjavaju dela samouka iz Srbije, ali isto tako kolekcionira i izlaže (kako kolektivno tako i samostalno) dela samouka iz ostalih naših republika. U ovome je ostvarila značajnu saradnju sa članovima Društva naivnih likovnih umjetnika Hrvatske.

Danas Galerija u Svetozarevu predstavlja jedinstven muzej u kome se stalno čuvaju i izlažu najvrednija dela samouke umetnosti Srbije, a isto tako i vredna dela samouka iz ostalih naših krajeva. Svojom daljom koncepcijom i orijentacijom ona će ovakav rad i produžiti.

Milica Maširević

Kat. 2

DRAGUTIN ALEKSIĆ

Rođen 1947. u Sladaji kod Despotovca. Poljoprivrednik. Bavi se kiparstvom od 1968. Samostalne izložbe: Svetozarevo, Beograd, Zagreb, Dubrovnik, Trst, Frankfurt, Caros Village, Mannheim, Brescia. Značajnije skupne izložbe: Svetozarevo, Zagreb, Graz, Beč, Zürich.

1. Tužni gazda, drvo, visina 100 cm
2. Nesrećni čobanin, drvo, visina 100 cm

Kat. 3

MARIJA BALAN

Rođena 1923. u Uzdinu. Domaćica. Slika od 1961. Samostalne izložbe: Haag, Beograd, Uzdin, Napulj, Rim, Modena. Značajnije skupne izložbe: Beograd, Svetozarevo, Bratislava, Vesteros, Stockholm, Trebnje, New York, Washington, Madrid, München, Zürich, Tokio, Rim, Zagreb, Pariz.

3. Smrt ćerke, ulje/platno, 64 × 67 cm, 1964.

Kat. 6

MIHAL BIREŠ

Rođen 1912. u Kovačici. Poljoprivrednik. Slika od 1938. Samostalna izložba: Svetozarevo. Značajnije skupne izložbe: Kovačica, Zagreb, London, Wiesbaden, Čačak, Zürich, Bratislava, Vesteros, Stockholm, Buenos Aires, Svetozarevo, Rim, Tokio, Hilversum, Bonn.

4. Portret starice, ulje/platno, 50 × 35 cm, 1967.
5. Portret starca, ulje/platno, 68 × 48 cm, 1964.
6. Dobošar, ulje/platno, 72 × 48 cm, 1973.

Kat. 9

JANKO BRAŠIĆ

Rođen 1906. u Opariću. Poljoprivrednik. Slika od 1933. Samostalne izložbe: Oparić (2 puta), Beograd (4 puta), Svetozarevo, Belušić, Berlin, Niš. Značajnije skupne izložbe: Beograd, London, Wiesbaden, Frankfurt, Edinburgh, Basel, Namur, Anvers, Tokio, Rim, Trebnje, Ljubljana, Zürich, London, Washington.

7. Portret starijeg čoveka, ulje/platno, 47 × 40 cm, 1936.
8. Portret čoveka s debelom usnom, ulje/platno, 40 × 29 cm, 1952.
9. Portret ćerke, ulje/platno, 66 × 41 cm, 1939.
10. Groblje, ulje/platno, 70 × 88 cm, 1961.
11. Panika, ulje/platno, 63 × 95 cm, 1967.

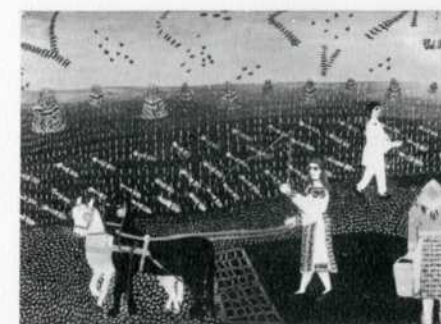

Kat. 12

ZUZANA CHALUPOVA

Rođena 1925. u Kovačici. Domaćica. Slika od 1966. Samostalne izložbe: Dubrovnik, Pariz, Düsseldorf, Bonn, Novi Sad, Beograd, Kovačica, Erlenbach, New York, Rim, Tokio. Značajnije skupne izložbe: Vesteros, Stockholm, Svetozarevo, Lyon, Bonn, Pariz, Beograd.

12. Pijaca, ulje/platno, 57 × 68 cm, 1967.

Kat. 13

FLORICA CHET

Rođena 1935. u Uzdinu. Domaćica. Značajnije skupne izložbe: Beograd, Svetozarevo, Bratislava, Vesteros, Stockholm, Tokio, Hilversum, Kopenhagen, Umea.

13. Sejanje žita, ulje/platno, 50 × 70,5 cm, 1964.

BRANKO DINIĆ

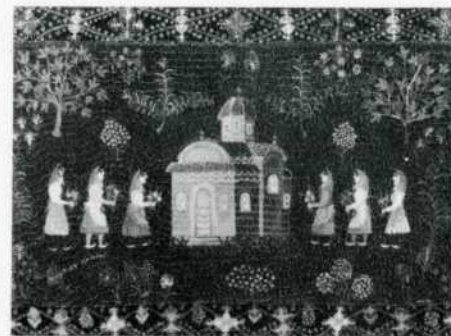

Kat. 14

BRANKO DINIĆ

Rođen 1930. u Mileševu. Radnik. Slika od 1969. Samostalna izložba: Svetozarevo. Značajnije skupne izložbe: Svetozarevo, Stockholm, Krefeld, Niš, Beograd. 14. *Žetva*, ulje/platno, 40 × 35 cm, 1973.

MILANKA DINIĆ

Kat. 15

MILANKA DINIĆ

Rođena 1938. u selu Kolare. Domaćica. Slika od 1972. Samostalna izložba: Svetozarevo. Značajnije skupne izložbe: Svetozarevo, Stockholm, Krefeld, Lyon, Niš, Beograd. 15. *Odlazak u crkvu*, ulje/platno, 28,5 × 39 cm, b. g.

ĐORĐE DOBRIĆ

Kat. 16

ĐORĐE DOBRIĆ

Rođen 1931. u Velikom Selu. Vrtar. Slika od 1964. Značajnije skupne izložbe: Beograd, Svetozarevo, Zagreb, Ljubljana. 16. *Golubovi*, ulje/platno, 40 × 35,5 cm, b. g.

SOFIA DOCLEAN

Kat. 17

SOFIA DOCLEAN

Rođena 1931. u Uzdinu. Domaćica. Slika od 1961. Značajnije skupne izložbe: Svetozarevo, Kragujevac, München, Bonn, Zürich. 17. *Žok*, ulje/platno, 60 × 100 cm, 1970.

GORDANA ĐELOŠEVIĆ

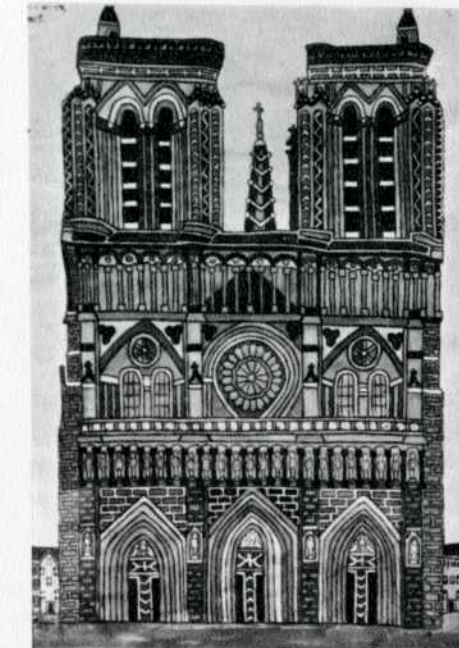

Kat. 18

GORDANA ĐELOŠEVIĆ

Rođena 1935. u Beogradu. Domaćica. Slika od 1961. Samostalna izložba: Beograd. Značajnije skupne izložbe: Beograd, Eglisaud, St. Gallen, Svetozarevo, Krefeld, Bonn. 18. *Pobednik*, ulje/platno, 50 × 70 cm, 1974.

EMERIK FEJEŠ

Kat. 19

EMERIK FEJEŠ

Rođen 1904. u Osijeku. Slikao od 1949. Umro 1969. Samostalne izložbe: Zagreb, Novi Sad, Beograd, Kačarevo. Značajnije skupne izložbe: Zagreb, Varšava, Prag, Brno, Rim, Sao Paulo, Basel, Pariz, Rio de Janeiro, Baden-Baden, Frankfurt, Hannover, Čačak, Edinburgh, Moskva, Lenjingrad, Budimpešta, Beč, New York, Bratislava, Vesteros, Amsterdam, Mexico, Stockholm. 19. *Notre Dame u Parizu*, tempera/papir, 58 × 40 cm, b. g. 20. *Zagreb*, tempera/papir, 58 × 40 cm, b. g. 21. *Pariz - Crkva sv. Stefana*, tempera/papir, 58 × 40 cm, b. g. 22. *Moskva*, tempera/papir, 40 × 58 cm, b. g.

Kat. 23

ILIJA FILIPOVIĆ

Rođen 1944. u selu Rudna Glava. Radnik. Bavi se kiparstvom od 1966. Značajnije skupne izložbe: Kostanjevica na Krki, Beograd, Zagreb, Kragujevac, Čačak, Svetozarevo, Priština, Valjevo, Trbovlje, Šabac.

23. *Brižna majka*, kamen, visina 25 cm, b.g.

Kat. 24

DRAGICA GAJIĆ

Rođena 1944. u selu Sekuriču. Slika od 1972. Značajnije skupne izložbe: Svetozarevo, Krefeld, Lyon, Beograd, Niš.

24. *Belenje* platno, ulje/platno, 43 × 66,5 cm, 1974.

Kat. 25

PAL HOMONAI

Rođen 1922. u Irigu. Slika od 1956. Samostalne izložbe: Svetozarevo, Stockholm, Lugano, Buenos Aires, Zagreb, Charleroi, Namur, Antwerpen, Tokio, Hilversum, Kopenhagen, Trebnje, Lyon, Bonn, München, Pariz, London, Washington.

25. *Konji na paši*, tempera/lesonit, 70 × 40 cm, 1968.

26. *Rukavac*, tempera/lesonit, 70 × 40 cm, 1969.

Kat. 28

SLOBODAN JEREMIĆ

Rođen 1950. u Šapcu. Poljoprivredni tehničar. Slika od 1967. Samostalne izložbe: Šabac (4 puta), Beograd, Pećinci, Amsterdam (2 puta), Bologna, Svetozarevo. Značajnije skupne izložbe: Šabac, Palermo, Firenca, Bologna, Rim, Svetozarevo, Beograd.

27. *Panta*, tempera/vosak, 18,5 × 22 cm, 1975.

28. *Nostalgija svinjara*, tempera/vosak, 20 × 20 cm, 1974.

Kat. 31

DUŠAN JEVTIVIĆ

Rođen 1925. u Gornjoj Trnavi. Umirovljenik. Slika od 1957. Samostalne izložbe: Prokuplje, Blace, Beograd, Župski Aleksandrovac, Sombor, Plevlja, Zenica, Goražde, Foča, Svetozarevo, Bijelo Polje, Trebnje, Bled, Kruševac, Zürich (2 puta). Značajnije skupne izložbe: Beograd, Niš, Zagreb, Skoplje, Čačak, Trebnje, Svetozarevo, Stockholm, Amsterdam, Kopenhagen, Rim, Firenca, Krefeld, Frankfurt, Berlin, Bonn, Beč, Graz, Pariz, London, Washington.

29. *Skupljanje sena*, ulje/platno, 34,5 × 56 cm, 1967.

30. *Voženje sena*, ulje/platno, 50 × 75,5 cm, 1967.

31. *Poplava*, ulje/platno, 43 × 60 cm, b.g.

Kat. 33

MARTIN JONAŠ

Rođen 1924. u Kovačici. Poljoprivrednik. Slika od 1950. Samostalne izložbe: Jeruzalem, Bratislava, Kovačica, Napulj. Značajnije skupne izložbe: Beograd, Zagreb, London, Edinburgh, New York, Bratislava, Chicago, Washington, Jeruzalem, Vesteros, Bremen, Geneve, Frankfurt, Stockholm, Amsterdam, Paraguay, Buenos Aires, Charleroi, Namur, Antwerpen, Tokio, Kopenhagen, Rim, Svetozarevo, Lyon.

32. *Odlazak na pijacu*, ulje/platno, 39,5 × 59 cm, 1963.

33. *Igranka na imendan*, ulje/platno, 49,5 × 99,5 cm, 1964.

SOFIJA JONAŠKU

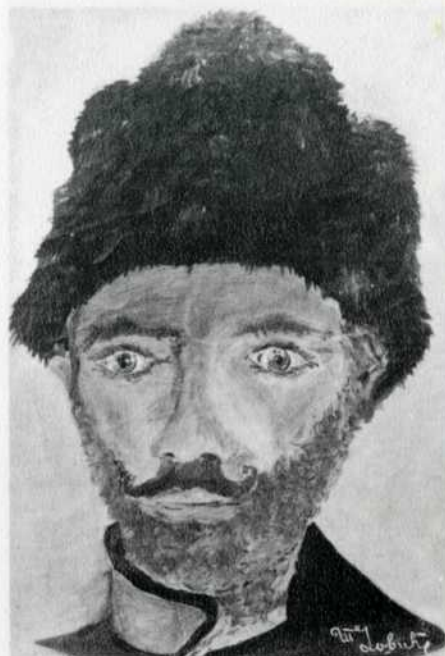
MILOSAV JOVANOVIĆ

TOMISLAV JOVIĆ

LJUBINKO KAMATOVIĆ

JAN KNJAZOVIC

ANUICA MARAN

Kat. 34

Kat. 37

Kat. 38

Kat. 39

Kat. 41

Kat. 43

SOFIJA JONAŠKU

Rođena 1950. u Uzdinu. Domaćica. Slika od 1972. Značajnije skupne izložbe: Beograd, Niš, Timisoara, Göteborg, Svetozarevo, Beč, Kovačica.

34. *Svadba*, ulje/platno, 50 x 70 cm, 1973.

MILOSAV JOVANOVIĆ

Rođen 1935. u Opariću. Slika od 1955. Samostalne izložbe: Zemun, Beograd, Milano, Budva, Svetozarevo. Značajnije skupne izložbe: Beograd, Svetozarevo, London, Čačak, Bratislava, Frankfurt, Vesteros, Niš, Geneve, Bruxelles, Stockholm, Buenos Aires, Hollywood, New York, Los Angeles, Rim, Charleroi, Namur, Antwerpen, Zürich, Hilversum, Berlin, Bonn, München, Pariz, London, Washington.

35. *Čobanica*, ulje/platno, 32 x 58 cm, 1967.

36. *Roda*, ulje/platno, 50 x 61 cm, 1969.

37. *Voda*, ulje/platno, 67 x 97,5 cm, b. g.

TOMISLAV JOVIĆ

Rođen 1930. u Rabrovu. Poljoprivrednik. Slika od 1950. Značajnije skupne izložbe: Beograd, Svetozarevo, Kragujevac, Kruševac, Novi Sad, Subotica, Sombor, Niš.

38. *Krečar*, ulje/platno, 47 x 34 cm, b. g.

LJUBINKO KAMATOVIĆ

Rođen 1932. u selu Ođaci. Poljoprivrednik. Slika od 1961. Značajnije skupne izložbe: Čačak, Svetozarevo, Beograd, Tokio, Kragujevac, Kruševac, Zrenjanin, Niš.

39. *Svadba*, ulje/platno, 42 x 64 cm, 1962.

40. *Prelaz preko potoka*, ulje/lesonit, 29 x 36 cm, 1970.

JAN KNJAZOVIC

Rođen 1925. u Kovačici. Poljoprivrednik. Slika od 1947. Samostalne izložbe: Zagreb, Kovačica (5 puta), Pančevo, Rogaška Slatina, Budva, Berlin. Značajnije skupne izložbe: Beograd, Zagreb, London, Basel, Budimpešta, Čačak, Edinburgh, New York, Chicago, Washington, Zürich, Moskva, Lenjingrad, Beč, Pariz, Bratislava, Svetozarevo, Frankfurt, Novi Sad, Amsterdam, Mexico, Trebnje, Paragvay, Stockholm, Lugano, Charleroi, Namur, Antwerpen, Tokio, Rim.

41. *Pijaca*, ulje/platno, 49 x 69 cm, 1962.

42. *Orač*, ulje/platno, 49 x 69 cm, 1962.

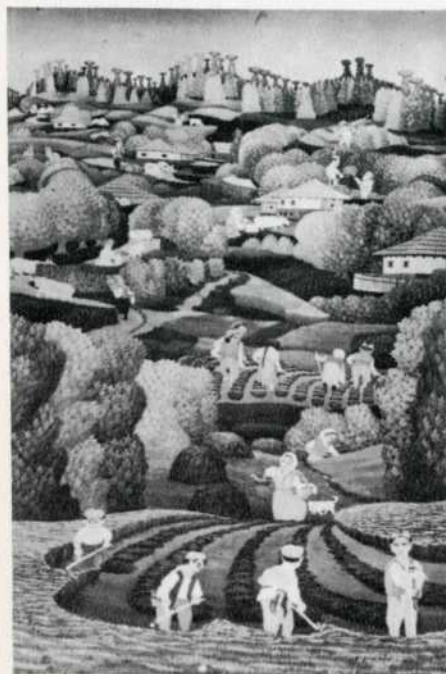
ANUICA MARAN

Rođena 1918. u Uzdinu. Domaćica. Slika od 1961. Samostalne izložbe: Svetozarevo, Dubrovnik. Značajnije skupne izložbe: Svetozarevo, Trebnje, Beograd, Vesteros, Stockholm, Tokio, München, Zürich.

43. *Litije*, ulje/platno, 80 x 100 cm, 1964.

44. *Mlada*, ulje/platno, 70 x 50 cm, 1964.

MIHAJLO MARJANČEVIĆ

Kat. 45

MIHAJLO MARJANČEVIĆ

Rođen 1932. u Dragojevcu. Službenik. Slika od 1969. Značajnije skupne izložbe: Svetozarevo, Charleroi, Namur, Antwerpen, Tokio, Hilversum, Beograd, Krefeld, Stokholm, Lyon, Milano.

45. *Selo na platnu*, ulje/platno, 97 × 67 cm, 1973.

VELIMIR MIHAJLOVIĆ

Kat. 46

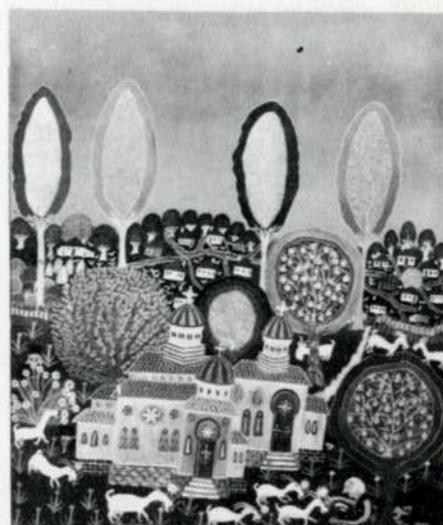
VELIMIR MIHAJLOVIĆ

Rođen 1920. u Vidrovcu. Poljoprivrednik. Slika od 1948. Značajnije skupne izložbe: Negotin, Bor, Paraćin, Niš, Svetozarevo, Subotica, Sombor, Novi Sad, Kragujevac, Beč, Gorica.

46. *Ribolov*, ulje/platno, 45 × 70 cm, 1976.

47. *Kradljivci*, ulje/platno, 45 × 70 cm, 1976.

DOBROSAV MILOJEVIĆ

Kat. 48

DOBROSAV MILOJEVIĆ

Rođen 1948. u Donjem Štiplju. Poljoprivrednik. Slika od 1970. Samostalne izložbe: Beograd (2 puta), Bruxelles, Bologna, Svetozarevo. Značajnije skupne izložbe: Svetozarevo, Trebnje, Beograd, Bruxelles, Berlin, Torino, Firenca, Bologna, Rim, Niš, Ljubljana, Lyon, Pariz, Stockholm.

48. *Koze u manastiru*, ulje/platno, 59 × 49 cm, 1973.

MARIOARA MOTOROJESCU

Kat. 49

MARIOARA MOTOROJESCU

Rođena 1928. u Uzdinu. Domaćica. Slika od 1962. Značajnije skupne izložbe: Beograd, Svetozarevo, Vesteros, Lugano, Stockholm, Umea, Niš, Bonn, Lyon.

49. *Mladenci*, ulje/platno, 70 × 50 cm, 1973.

FRANJO MRAZ

Kat. 50

FRANJO MRAZ

Rođen 1910. u Hlebinama. Jedan od osnivača »Hlebinske škole«. Samostalne izložbe: Zagreb, Zemun, Bruxelles, Stockholm, Beograd, Pariz, Geneve, Svetozarevo. Značajnije skupne izložbe: Zagreb, Beograd, Pariz, Moskva, Lenjinograd, Bratislava, Prag, Budimpešta, Sao Paulo, Rio de Janeiro, Edinburgh, Beč, Dortmund, Recklinghausen, Hamburg, Amsterdam, Buenos Aires, Charleroi, Namur, Antwerpen, Hilversum, Svetozarevo, Kopenhagen, Trebnje, London, Washington.

50. *Ljeto*, ulje/staklo, 46 × 61 cm, b. g.

51. *Jedno jutro*, ulje/staklo, 35 × 49 cm, b. g.

52. *Obračun*, ulje/staklo, 55 × 73 cm, b. g.

MILAN NAPRTA

Kat. 53

MILAN NAPRTA

Rođen 1913. u selu Škare. Umirovljenik. Samostalne izložbe: Beograd, Trebnje. Značajnije skupne izložbe: Svetozarevo, Beograd, Kragujevac, Skopje, Trebnje.

53. *Svadba*, ulje/platno, 50 × 65 cm, 1976.

ŽIVOTIN NIKOLIĆ

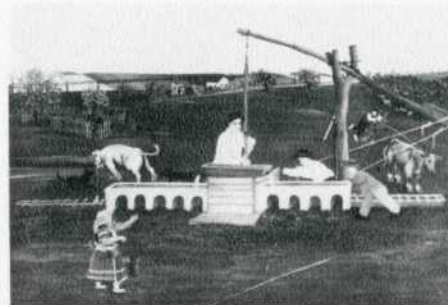

Kat. 55

ŽIVOTIN NIKOLIĆ

Rođen 1949. u Svetozarevu. Radnik. Slika od 1968. Samostalne izložbe: Svetozarevo, Vranovac, Kragujevac, Kočevje, Paraćin, Beograd. Značajnije skupne izložbe: Beograd, Svetozarevo, Niš, Krefeld, Beč, Grac. 54. *Šumadinka*, ulje/platno, 25 x 35 cm, 1968.

MARTIN PALUŠKA

Kat. 54

MARTIN PALUŠKA

Rođen 1913. u Kovačici. Poljoprivrednik. Slika od 1938. Značajnije skupne izložbe: Novi Sad, Kovačica, Beograd, Zagreb, Ljubljana, Skopje, Dubrovnik, London, Sao Paulo, Kassel, Čačak, Zürich, Bratislava, Zrenjanin, Niš, Stockholm, Split, Rijeka. 55. *Pojilo*, ulje/platno, 53 x 88 cm, 1967.

DUŠANKA PAVLOVIĆ

Kat. 56

DUŠANKA PAVLOVIĆ

Rođena 1948. u Svilajncu. Radnica. Slika od 1971. Značajnije skupne izložbe: Svetozarevo, Stockholm, Krefeld, Berlin, Bonn, Niš, Beograd. 56. *Berba kupina*, ulje/platno, 35 x 45 cm, 1972.

DESANKA PETROV-MORAR

Kat. 57

DESANKA PETROV-MORAR

Rođena 1946. u Sefkerinu. Domaćica. Slika od 1964. Značajnije skupne izložbe: Svetozarevo, Beograd, Kragujevac, Pančevo, Zürich, Geneve, Stockholm, Buenos Aires, Tokio, Paragvay. 57. *Mašta o roglju*, ulje/platno, 102,5 x 144 cm, 1964.

CVIJO POPOVIĆ

Kat. 60

CVIJO POPOVIĆ

Rođen 1929. u selu Aleksiću. Poštar. Bavi se kiparstvom od 1956. Samostalne izložbe: Beočin, Novi Sad, Ruski Krstur, Rakovac, Futog, Testera, Andrevlje, Žabalj, Gospodinci, Ruma, Irig. Značajnije skupne izložbe: Čačak, Beograd, Niš, Svetozarevo, Ohrid, Skopje, Kumanovo, Kostanjevica, Osijek, Ernestinovo. 58. *Povratak sa bačije*, drvo, visina 33 cm, 1965. 59. *Medojed*, drvo, visina 25 cm, 1972. 60. *Klupica*, drvo, visina 25 cm, b.g.

MICHAL POVOLNY

Kat. 61

MICHAL POVOLNY

Rođen 1932. u Padini. Poljoprivrednik. Slika od 1964. Značajnije skupne izložbe: Beograd, Svetozarevo, Arandelovac. 61. *Vašar*, ulje/platno, 45 x 64 cm, 1973.

FLORICA PUJA

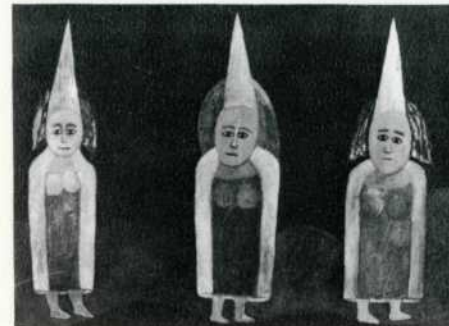
BUDIMIR RAJKOVIĆ

MILAN RAŠIĆ

SAVA SEKULIĆ

MILORAD SIRKOVIĆ

STEPA SIRKOVIĆ

Kat. 62

Kat. 63

Kat. 66

Kat. 70

Kat. 72

Kat. 74

FLORICA PUJA

Rođena 1920 u Uzdinu. Domaćica. Slika od 1962. Samostalne izložbe: Zürich, Svetozarevo. Značajnije skupne izložbe: Kovačica, Svetozarevo, Vesteros, Beograd, Zürich, Hannover, Tokio, Trebnje, Madrid, Skopje, Stockholm, Lugano, Bonn.

62. *Razgovori na selu*, ulje/platno, 50 × 70 cm, 1963.

BUDIMIR RAJKOVIĆ

Rođen 1927. u selu Bošnjane. Zidar. Slika od 1954. Samostalna izložba: Bošnjane. Značajnije skupne izložbe: Beograd, Svetozarevo, Čačak, Titograd, Berlin, Frankfurt a/M, Kijev, Solun, Wiesbaden, Rim, Milano.

63. *Kula*, ulje/platno, 65 × 100 cm, b. g.

MILAN RAŠIĆ

Rođen 1931. u Donjem Štiplju. Slika od 1950. Samostalne izložbe: Zagreb, Geneve. Značajnije skupne izložbe: Svetozarevo, Kragujevac, Beograd, Bratislava, Berlin, Vesteros, Zagreb, Amsterdam, Mexico, Buenos Aires, Charleroi, Namur, Antwerpen, Tokio, Stockholm, München, Pariz, London, Washington.

64. *Vodenica*, ulje/platno, 60 × 70 cm, b. g.

65. *Sabor*, ulje/platno, 45 × 35 cm, b. g.

66. *Pred manastirrom*, ulje/platno, 45 × 35 cm, b. g.

SAVA SEKULIĆ

Rođen 1902. u Bilišanima. Zidar u mirovini. Slika od 1936. Samostalne izložbe: Svetozarevo, Beograd, Arandelovac, Nica, Zagreb. Značajnije skupne izložbe: Beograd, Svetozarevo, Stockholm, Niš, Pariz, London, Osijek, Washington.

67. *Jelengrad*, ulje/karton, 74 × 97 cm, b. g.

68. *Mala Mira*, ulje/karton, 55 × 29 cm, 1966.

69. *Tepih od ruža*, ulje/karton, 102 × 70 cm, 1972.

70. *Klica života*, ulje/karton, 72 × 102 cm, b. g.

71. *Jabužilo i Momčilo*, ulje/karton, 70 × 100 cm, b. g.

MILORAD SIRKOVIĆ

Rođen 1946. u Drlupi. Slika od 1964. Samostalne izložbe: Beograd, Žarkovo. Značajnije skupne izložbe: Beograd, Niš, Svetozarevo, Zrenjanin.

72. *Starinski vašar*, ulje/platno, 58 × 96 cm, 1966.

STEPA SIRKOVIĆ

Rođen 1932. u Drlupi. Slika od 1948. Značajnije skupne izložbe: Svetozarevo, Kragujevac, Vesteros, Beograd, Niš, Amsterdam, Bratislava, Geneve, Zürich, New York, Charleroi, Namur, Antwerpen, Tokio, London, Bruxelles, Kopenhagen, Hilversum, Rim, Stockholm, Umea.

73. *Kralj ovaca*, ulje/platno, 55 × 63 cm, 1961.

74. *Svadba*, ulje/platno, 50 × 80 cm, 1970.

JAN SOKOL

Kat. 76

JAN SOKOL

Rođen 1909. u Kovačici. Poljoprivrednik. Slika od 1939. Značajnije skupne izložbe: Kovačica, Beograd, Zagreb, London, Sao Paulo, Wiesbaden, Basel, Svetozarevo, Moskva, Beč, Kragujevac, Zürich, Bratislava, Vesteros, Amsterdam, Buenos Aires, Stockholm, Charleroi, Namur, Antwerpen, Tokio, Kopenhagen, Bonn.
75. *Pogreb*, ulje/platno, 50 × 70 cm, 1966.
76. *Svadba pred crkvom*, ulje/platno, 70 × 50 cm, b. g.

ČEDA SPASIĆ

Kat. 77

ČEDA SPASIĆ

Rođen 1929. u selu Borinci kod Leskovca. Slikao od 1964. Umro 1976. Samostalne izložbe: Beograd (3 puta), Leskovac, Kula, Svetozarevo. Značajnije skupne izložbe: Beograd, Charleroi, Namur, Antwerpen, Firenca, Kragujevac, Bruxelles, Geneve, Hilversum, Krefeld, Svetozarevo, Trebnje, Niš, Arandelovac.
77. *Tuga*, ulje/platno, 39 × 55 cm, 1969.
78. *Đurđevdanski uranak*, ulje/platno, 36 × 63 cm, b. g.

MILAN STANISAVLJEVIĆ

Kat. 79

MILAN STANISAVLJEVIĆ

Rođen 1944. u Jabučju. Poljoprivrednik. Samostalne izložbe: Jabučje, Beograd, Obrenovac. Značajnije skupne izložbe: Beograd, Zagreb, Dubrovnik, Amsterdam, Groningen, Mexico, Stockholm, Viliamsburg, Virginia, Rim, Valjevo, Trebnje, München, Zürich, Ljubljana, Edinburgh.
79. *Nikolija Ciganka*, drvo, visina 77 cm, b. g.

MARGA STIPIĆ

Kat. 80

MARGA STIPIĆ

Rođena 1913. u Tavankutu. Domaćica. Značajnije skupne izložbe: Beograd, Sisak, Tavankut, Svetozarevo, Tokio.
80. *Čiča i Nana*, ulje/lesonit, 45 × 50 cm, b. g.

MILISAV STOJANOVIĆ

Kat. 81

MILISAV STOJANOVIĆ

Rođen 1950. u Leskovcu. Poljoprivrednik. Bavi se kiparstvom od 1967. Značajnije skupne izložbe: Svetozarevo, Beograd, Hilversum, Umea.
81. *Crnkinja*, drvo, visina 70 cm, b. g.
82. *Monahinja i nesrećni čovek*, drvo, visina 70 cm, b. g.

SAVA STOJKOV

Kat. 83

SAVA STOJKOV

Rođen 1925. u Somboru. Dekorater. Slika od 1968. Samostalne izložbe: Göteborg, Zürich, Geneve, Lausanne, Lugano, Schafhausen, Tarranto, San Remo, Düsseldorf, Rim (4 puta), Basel (2 puta), Dallas (2 puta), Alessandria, Piacenza, Alassio, Hvar, München, Osijek, Amsterdam, Helsinki, Novi Sad, Manilla, Caracas, Kuvajt. Značajnije skupne izložbe: Milano, Torino, Rim, Dallas, Beč, Los Angeles, Napulj, Zagreb, Svetozarevo, Pariz, Beograd, Hannover, Haag, Caracas, Lausanne.
83. *Deda sa šubarom*, ulje/staklo, 80 × 60 cm, 1975.

STALUTA TĀRAN

Kat. 84

STALUTA TĀRAN

Rođena 1944. u Uzdinu. Domaćica. Slika od 1964. Značajnije skupne izložbe: Svetozarevo, Kragujevac, Umea, Krefeld, Lyon, Beograd. 84. *Portret mladića*, ulje/platno, 70 × 50 cm, 1974.

JAN VEŃARSKI

Kat. 85

JAN VEŃARSKI

Rođen 1928. u Kovačici. Poljoprivrednik. Slika od 1954. Značajnije skupne izložbe: Kovačica, London, Edinburgh, Bratislava, Brno, Vesteros, Stockholm, Svetozarevo. 85. *Žena sa djetetom*, ulje/platno, 67 × 45 cm, 1960.

ONDREJ VEŃARSKI

Kat. 86

ONDREJ VEŃARSKI

Rođen 1930. u Kovačici. Poljoprivrednik. Slika od 1959. Značajnije skupne izložbe: Kovačica, Beograd, Svetozarevo, London, Edinburgh, Bratislava, Vesteros, Stokholm, Kragujevac, Brno. 86. *Sahrana*, ulje/platno, 39 × 65 cm, b. g.

ŽIVADIN VUČIĆEVIĆ

Kat. 87

ŽIVADIN VUČIĆEVIĆ

Rođen 1918. u selu Balosava. Poljoprivrednik. Slika od 1960. Značajnije skupne izložbe: Kragujevac, Beograd, Svetozarevo, Lyon, Bonn. 87. *Plaćenje sena*, ulje/platno, 43 × 68 cm, 1974.

SLOBODAN ŽIVANOVIĆ

Kat. 88

SLOBODAN ŽIVANOVIĆ

Rođen 1943. u selu Gornji Račnik. Poljoprivredni tehničar. Slika od 1968. Samostalne izložbe: Svetozarevo, Svilajnac, Berlin. Značajnije skupne izložbe: Svetozarevo, Tokio, Hilversum, Kopenhagen, Frankfurt, Stockholm, Krefeld, Berlin, Niš. 88. *Kod zapisa*, ulje/platno, 32 × 42 cm, 1973. 89. *Bajanje od straha*, ulje/platno, 35 × 45 cm, 1974.

BOGOSAV ŽIVKOVIĆ

Kat. 89

BOGOSAV ŽIVKOVIĆ

Rođen 1920. u selu Leskovcu. Umirovljenik. Bavi se kiparstvom od 1957. Samostalne izložbe: Beograd, Zagreb, Leskovac (svake godine), Ljubljana. Značajnije skupne izložbe: Edinburgh, Lenjingrad, Moskva, Budimpešta, Beč, New York, Zürich, München, Bratislava, Amsterdam, Groningen, Bremen, Mexico, Stockholm, Zagreb, Svetozarevo, Charleroi, Namur, Antwerpen, Pariz, London, Washington, Amsterdam. 90. *Moj otac ide u vodenicu*, drvo, 33 × 59 cm, b. g. 91. *Pečenje rakije*, 31 × 58 cm, b. g. 92. *Zidni stub*, drvo, visina 115 cm, b. g. 93. *Moj otac na čezama i snovi*, drvo, 28 × 28 × 129 cm, b. g.

Izložba je ostvarena zahvaljujući pomoći Udru-
žene samoupravne interesne zajednice kulture
grada Zagreba.

izdavač
društvo naivnih likovnih umjetnika hrvatske

za izdavača
branko bahunek

konceptija izložbe, predgovor i biografije
milica maširević

prelom kataloga
vladimir crnković

fotografije
galerija samoukih likovnih umetnika, svetozarevo

grafička priprema i tisak
bruno škaler, zagreb, crikvenička 51

naklada
500 komada